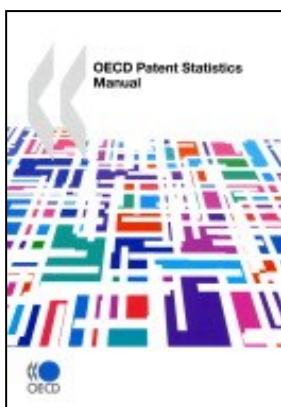

Patentová statistika - metodologie

Český statistický úřad od roku 2008 ve spolupráci s Úřadem průmyslového vlastnictví ČR (ÚPV ČR) publikuje podrobné patentové statistické údaje v různých tříděních, a to dle Patentového manuálu (OECD, 2009). Cílem této činnosti je zpřístupnit široké veřejnosti informace o úrovni patentové aktivity subjektů působících na území České republiky.

V první fázi se jednalo o zpracování patentových údajů (**patentové přihlášky a udělené patenty**) za roky 2000 až 2007. V prvním pololetí 2009 pak byly zpětně zpracovány údaje za roky 1995 až 1999 o počtu **udělených (validovaných) patentů** pro území České republiky. Tyto informace byly doplněny údaji o počtu národních **patentových přihlášek** podaných u ÚPV ČR a o **patentech platných k 31. 12. 2008** pro území České republiky. Obdobný postup byl proveden i za **užitné vzory**. Údaje pro **mezinárodní srovnání** jsou získávány z veřejně přístupných databází WIPO.

Hlavní informace, jež byly získány z patentové dokumentace ÚPV ČR, se vztahují k **roku** podání patentové přihlášky, udělení patentu nebo priority patentu; jménu, **národnosti a adrese (země, kraj)** vynálezce a/nebo přihlašovatele; **oblasti techniky** předmětu přihlášky zahrnuté v nároku.

Kromě výše uvedeného třídění zpracoval ČSÚ dostupné patentové údaje od přihlašovatelů z České republiky v členění podle **typů přihlašovatele (veřejné vysoké školy, veřejné výzkumné instituce, podniky, fyzické osoby apod. – více viz definice pojmů v patentové statistice) a krajů** (sídlo přihlašovatele uvedené na přihlášce vynálezu). U přihlašovatelů – právnických a fyzických osob zapsaných v Registru ekonomických subjektů mohou být patentové údaje dále tříděny podle **Klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE), počtu zaměstnanců, vlastnictví a jiných charakteristik sledovaných subjektů**. Tato nová třídění byla umožněna prostřednictvím propojení údajů z ÚPV ČR s Registrem ekonomických subjektů, který spravuje ČSÚ. Tato třídění se provádí na základě údajů platných o daném subjektu k 31. 12. roku, ve kterém došlo k podání patentové přihlášky, zapsání užitného vzoru, resp. udělení patentu. V případě patentů (užitných vzorů) platných k 31. 12. daného roku jsou tyto údaje tříděny podle údajů platných o jednotlivých subjektech k tomuto datu.

Základní **teritoriální členění** podle adresy vynálezce a/nebo přihlašovatele je na patenty udělené pro území České republiky tuzemským/domácím a zahraničním přihlašovatelům. V případě tuzemských přihlašovatelů jsou dále k dispozici informace v regionální členění podle krajů (CZ-NUTS 3) u zahraničních přihlašovatelů pak členění podle zemí.

Na základě **Mezinárodního patentového třídění (dále jen MPT)** a definic uvedených ve výše zmíněném patentovém manuálu byly patentové údaje ČSÚ dále zpracovány za **vybrané oblasti techniky: high-tech, ICT, biotechnologie a obnovitelné zdroje (více viz příloha: „Mezinárodní patentové třídění“)**.

Údaje o udělených patentech s účinky pro území České republiky jsou k dispozici i podle **způsobu jejich udělení**. Základní členění rozděluje patenty udělené národní cestou ÚPV ČR a evropské patenty (patenty udělené Evropským patentovým úřadem) validované pro území České republiky ÚPV ČR. Druhá možnost existuje v případě České republiky od roku 2002, ale do praxe se promítla ve větší míře až v roce 2004.

Patentové údaje členěné podle země, resp. kraje původce vynálezu nebo jeho přihlašovatele, jsou tříděny **tzv. zlomkovou metodou**. Např. vyplní-li patentovou přihlášku společně dva přihlašovatelé z různých zemí (krajů), jedna polovina tohoto patentu se připíše každé zemi (kraji). Při použití členění podle MPT se vychází v případě, že je jednomu patentu přiřazeno více znaků MPT, z prvního přiřazeného znaku. Všechny výše uvedené charakteristiky (třídění) jsou dále dostupné ve vzájemné kombinaci. Agregované patentové údaje zpracované ČSÚ ve výše uvedených třídění se z metodických důvodů mohou nepatrně lišit od údajů, které zveřejňuje ÚPV ČR ve svých výročních zprávách.

